

Før ændring af stien. Sygesti med fast gulv og gummimatte.

Efter ændring af stien. Sygesti med halmbæret og strøelse i lejet.

Vupti – så er sygestien klar med blødt leje

Det er forholdsvis nemt at etablere sygestier med et blødt leje af halm, når man følger nogle simple råd.

Af Lisbeth Ulrich Hansen,
Seges Innovation
luh@seges.dk

Ved det daglige tilsyn i drægtighedsstalden vil der blive observeret søer, hvor behandlingen kan begynde inde i drægtighedsstien. Det vil være søer med lette haltheder, og de typiske årsager er 'sportsskader', udskridning og klovsforandringer. Det er cirka 80-90 procent af behandlingerne i drægtighedsstierne, som skyldes let halte søer, og det er en fordel, at de kan blive i gruppen.

Hvis behandlingsforløbet efter få dage ikke giver en synlig effekt, skal soen i sygesti. Dette vurderes ved det daglige tilsyn, hvor søerne tilses omhyggeligt og struktureret, så effekten af behandlingen løbende kan vurderes. Det er en god idé at tage dyrlægen

Konklusion

- Sygestier skal have et blødt leje, da de typisk bruges til søer med ben- og klovsproblemer, der ligger meget. Disse søer kvitterer for det bløde underlag.

med ind i drægtighedsstien i forbindelse med de faste besøg, så vurderingen og beslutningen om den enkelte so bliver bedst mulig.

Underlaget i lejet skal være blødt

Det er et lovkrav, at sygestier er indrettet med et tørt, blødt leje. Det giver rigtig god mening, for søerne har – som tidligere nævnt – typisk ben- og klovsproblemer. Et blødt underlag vil redde mange søer fra aflivning.

Hvis sygestien er til tre søer, er totalarealet minimum 8,4 kvadratmeter (minimum 2,8 kvadratmeter/so). 2/3 af det samlede minimumsgulvareal skal være med blødt underlag, og lejet skal således som være minimum 5,6 kvadratmeter. Resten af stien er søernes gødeområde.

Det bløde leje kan etableres på flere forskellige måder – blød gummimatte eller drænet halmmatte. Hvis stierne er med et fuldspaltegulv, bør nogle af spalteåbningerne i lejet lukkes, så åbningsgrad bliver cirka 5-10 procent. Alternativt kan

der etableres drænet gulv

**SEGES
INNOVATION**

i leje. I lejet tildeles halm, og derfor bør der være linspil under sygestierne. Halmmåten drænes således løbende for urin og fremstår hele tiden tør.

I det følgende beskrives, hvordan en besætning, hvor der er fast gulv i lejet, har etableret sygestier med blødt leje med halm.

Ændring af sygestier i besætning

I samarbejde med personalet i en besætning har der været fokus på indretning af sygestierne. Alle sygestierne er samlet midt i drægtighedsstalden.

I besætningen blev der opsat lægte/bræt på tværs af stien for at afgrænse lejet (fast gulv). Halmbæret var hævet få centimeter, så urin nemt kan løbe ned i gødeområdet (spaltegulv). Det vil være

en klar fordel, hvis der er cirka tre procent fald på det faste gulv.

Der tildeles i sygestierne halm efter behov i en mængde, der sikrer, at søerne ikke er direkte i kontakt med gulv (lovkrav). Søerne vil flytte rundt på halmen, og noget vil havne på spaltegulvet. Hvis man er vaks, kan tør halm lægges tilbage i lejet. Hvis det først er vådt, må det fjernes fra stien.

Det umiddelbare indtryk er, at stierne fungerer rigtig godt. Erfaringer fra andre besætninger har vist, at søernes sygdomsforløb afkortes, når underlaget er tørt og blødt.

Tilstrækkeligt med pladser

Der skal altid være ledige pladser i sygestierne, og derfor vil der være behov for flere end lovkravet på mindst 2,4 procent af de samlede antal stipladser til løsgående drægtige søer. Seges anbefaler cirka tre procent i stalde med æde-/hvilebokse, cirka fem procent i stalde med elektronisk sofodring og cirka 10 procent, hvis der er gulvfo-